

A la meva mare li agradava una verdura que es diu “Catalogna”

Dante Maffia

Traducció de Teresa Guiluz

A la meva mare li agradava una verdura que es diu “catalogna”. La cuinava sempre que podia, l’amania amb sal i oli abundant i jo hi sucava el pa fet a casa, fragant. Una llepolia.

Després a l’escola vaig aprendre que existeix un país que es diu Catalunya, amb una història extraordinària, una cultura, una sensibilitat, una identitat.

El 1977 vaig fer un llarg viatge amb cotxe per Espanya, (m’havia fet la il·lusió que hi trobaria fins i tot els aires de Cervantes, d’Unamuno, de Lorca, de Rubén Darío). Em vaig aturar una mica per tot arreu i en un bar a Barcelona vaig ser acollit casualment per un grup d’artistes, poetes, pintors, escultors i músics catalans, dels quals fins i tot vaig rebre un petit esmalt pintat com a regal.

La impressió va ser extraordinària, aquella experiència em va acompanyar durant molt de temps. Després, amb els diversos canvis de residència, he traspaperat adreces i apunts i no he pogut reprendre mai més la relació amb aquell món entrelucat que em va semblar encès d’una energia extraordinària i disposada a entrar en escena fins i tot políticament.

Rebre una invitació de la Teresa Guiluz demanant-me que escrigui alguna cosa sobre mi per presentar-me al públic català és, al mateix temps, apassionant i incòmode. De mi mateix no en voldria dir mai res, voldria que parlessin els meus llibres, les obres poètiques, la narrativa, l’assaig. A través de les meves pàgines, mai posades en mans de l’abstracció, intento escodrinyar els meandres de la vida, els misteris, l’invisible, per treure’n allò que jo anomeno el llevat necessari per a la consciència.

Per fer-ho no obeeixo cap codi, cap fórmula, cap escola, sinó que segueixo l’instint que he intentat envigorir amb molta cultura. Actuant d’aquesta manera protegeixo la meva llibertat i, com ha dit Carlo Bo, puc “consumar fins al fons la meva desolació” desconcertant i creant estupor i, d’alguna ma-

nera, trobant plaer a dissoldre el sentit i la revelació, l’èxit i les certeses. No és casual que l’any passat tingués en premsa un llibre titulat *Io, poema totale della dissolvenza* (*Jo, poema total de la dissolució*), milers i milers de versos que (heus ací que retorna el joc subtil entre natura i cultura) porten un prefaci de Dante Alighieri i escrits de Ludovico Ariosto, J. L. Borges, Dino Campana, Elias Canetti, Benedetto Croce, Marina Cvetaeva, Emily Dickinson, Safo di Lesbo, T. S. Eliot, Esenin, Goethe, Kavafis, Leopardi, Lorca, Montale, Petrarca, Rilke, Shakespeare, Tasso, Valery, Villon. Aquests escrits volen refermar el present perenne de la poesia, esborrar la successió del temps.

El professor Carmine Chiodo, de l’Universitat de Tor Vergata de Roma, ha escrit a la contraportada de *Sette donne per fare un uomo intero – Racconti di donne e sulle donne* (Reggio Calabria, Città del Sole Edizioni) que “Dante Maffia, ha esdevingut una opinió arrelada i difosa entre els historiadors i els crítics de la literatura, és el més gran dels poetes italians actuals. Aquesta és una afirmació que sostenen, entre altres, Bellezza, Sciascia, Marcone, Manacorda, Magris... El que pocs saben però és que Maffia és un mestre absolut de la narració.” Marco Onofrio ha anat encara més enllà en un magnífic i documentadíssim volum titulat *Come dentro un sogno – La narrativa di Dante Maffia tra realtà e surrealismo mediterraneo*, aparegut fa pocs mesos. Reconeixements com aquest m’enorgulleixen i m’incomoden i tanmateix em fan estar segur que vaig bé, que hi ha alguna cosa de la meva ànima que arriba al lector. Espero que pugui ser així també en el cas del lector català que crec que està preparat per entrar en sintonia amb algunes de les meves obres, com per exemple *Il Romanzo di Tommaso Campanella*, *Milano non esiste*, *I racconti del Ciuto*, *La Biblioteca d’Alessandria* i *Il poeta e la farfalla*. El temps ho dirà...